

tisoč ruskih mornarjev je utonilo, tri tisoč so jih Japonci vjeli. Naša slika nam kaže trenutek, ko se potaplja ena največjih ruskih ladij (str. 493.).

Bitka pri Cušimi ali, kakor jo tudi imenujejo — bitka v Japonskem morju — je dosedaj največja morska bitka, kar jih pozna svetovna zgodovina. Letos je ravno sto let, odkar se je vršila doslej najvažnejša morska bitka, ko je angleški admiral Nelson pri Trafalgarju uničil francosko brodovje. Napoleon je hotel Angleško osamiti, odrezati od Evrope in izstradati. A vsled odločilne zmage pri Trafalgarju je postala Angleška gospodarica morja in si je svoje prvaštvo ohranila do danes.

Podoben je pomen bitke pri Cušimi. Ko bi bili Rusi zmagali na morju, bi bila zlomljena moč Japonske,

da bo prej sklenjen mir, preden jim bo treba pred Vladivostokom žrtvovati toliko tisoč svojih ljudi, kakor pred Port Arturjem.

V Mandžuriji pa si stojita obe armadi že zopet nasproti, pripravljaje se na odločilni boj. Ob Reki Tumen se bosta merila Linjevič in Ojama — če ne bo prej sklenjen mir.

Predsednik Združenih držav Roosevelt je ponudil Washington za kraj, kjer se naj sovražnika pogajata o mirovnih določbah. Kot zastopnik Rusije je odpotoval v Ameriko Witte, našim čitateljem že znán kot bivši ruski minister.

Tačas pa se vrše v Rusiji sami nevarne stvari. Agitacija za ustavo na Ruskem je dosegla, da je izdal car ukaz, po katerem se dovoljuje verska svoboda, a

NEMIRI V ODESI: MNOŽICA PRED OPERO.

armada v Mandžuriji odrezana od domovine in vojska odločena v škodo Japoncev. A sedaj je Rusija na morju brez moči, zastava vzhajajočega solnca pa zmagonosno plove nad vzhodno-azijskimi vodami. Odslej je Japonska v Aziji to, kar je Anglija v Evropi.

Posledice se že kažejo. Prva se bo začela braniti evropskega vpliva ogromna kitajska država, ki začenja prenavljati svojo upravo in ustanavlja mnogoštevilne vojaške šole za vzgojo častništva v modernem smislu.

Japonci se pripravljajo na obleganje Vladivostoka, ki se bo branil do zadnjega. Večje čete so se že izkrcale severno in južno od trdnjave, a doslej še niso mogle začeti s pravilnim obleganjem. Najbrže upajo,

nestrpno ljudstvo zahteva ustave, ki se je car ne upa dati. Zato pa vrè po vsej Rusiji, ljudstvo se upira po mestih — zlasti v Varšavi, Lodzu, Czestochowu in Odesi, kjer je mnogo delavcev, je prišlo med izgredniki in med vojaštvom do krvavih bojov, v katerih je bilo pobitih in ranjenih mnogo ljudi.

Največji vtisk pa je naredil dogodek, kakršen je doslej bil še nečuden v svetovni zgodovini: Uprla se je največja vojna ladja črnomorskega brodovja. Revolucionarji so pripravljali splošen upor vsega brodovja, a po nestrpnosti je ena ladja prezgodaj udarila na dan. To je bil „Knjaz Patjomkin Tavričeskij“ (str. 508.). Mornar se pritoži nad slabo hrano, poveljnik ga ustrelil, moštvo plane pokonci, pomori po-